

UZASADNIENIE

Powódka K. H. wniosła o pozbawienie wydanego przeciwko niej tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 14 września 2009 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w Olsztynie w sprawie o sygn. akt X Nc 2852/09.

W uzasadnieniu podała, że nigdy nie była stroną umowy pożyczki z (...) Bank S.A. w W.. Wielokrotnie od 2012 roku wskazywała tutejszemu Sądowi, iż nie zaciągała przedmiotowej pożyczki, ale nie uwzględniono jej wyjaśnień. Podała, że podpisy na umowie bankowej zostały sfalszowane. Tymczasem Komornik przy Sądzie Rejonowym w Olsztynie K. T. prowadzi na podstawie tytułu wykonawczego postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 1701/15 - z wniosku Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W.. W piśmie stanowiącym uzupełnienie braków formalnych pozwu powódka dodatkowo podniosła, że jest osobą niewidomą i utrzymuje się z renty, a uzyskiwane świadczenia nie zawsze wystarczały na utrzymanie (k. 16-16v.).

Pozwany (...)Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Podniósł, iż powódka wniosła o pozbawienie wykonalności bliżej nieokreślonego tytułu wykonawczego, ale z dokumentacji wynika, iż najprawdopodobniej domaga się pozbawienia wykonalności nakazu zapłaty wydanego przez tut. Sąd w dniu 14 września 2009 r. w sprawie X Nc 2852/09. W ocenie pozwanego, powódka nie ma uprawnienia do wniesienia powództwa opozycyjnego, ponieważ środek ten nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem, jak i nie może zmierzać do uchylenia powagi rzeczy osądzonej. Powódka nie podnosi żadnych podstaw wskazanych w treści art. 840 k.p.c., mogących doprowadzić do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego. Zdaniem pozwanego, powódka nie wyjaśnia w żaden sposób, co miałyby jej zdaniem stanowić podstawę do wzruszenia tytułu wykonawczego, natomiast jej zarzuty są lakoniczne i niejasne.

Na rozprawach w dniu 12 kwietnia 2016 r., w dniu 19 maja 2016 r. oraz w dniu 22 listopada 2016 r. powódka, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, podała iż podpisy na umowie zostały sfalszowane i wniosła o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia postępowania karnego. Oświadczyła, że powództwo opiera na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. z uwagi na to, że umowa nie została podpisana przez powódkę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Rejonowy w Olsztynie w dniu 14 września 2009 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w sprawie sygn. akt X Nc 2852/09, w którym zasądził od pozwanej K. R. na rzecz powoda Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty kwotę 699,70 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 sierpnia 2009 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 227 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Przedmiotowy nakaz zapłaty został zaopatrzony w klauzulę wykonalności w dniu 29 stycznia 2010 r.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Olsztynie K. T., na podstawie opisanego nakazu zapłaty, prowadził postępowanie egzekucyjne w sprawie o sygn. akt Km 1701/15. Postanowieniem z dnia 23 września 2014 r. postępowanie zostało umorzone wobec bezskuteczności egzekucji.

Pismem z dnia 12 grudnia 2016 r. pełnomocnik powódki złożył wniosek o uchylenie zarządzenia o stwierdzeniu prawomocności oraz uchylenie postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności w sprawie X Nc 2852/09.

(dowód: nakaz zapłaty z dnia 14.09.2009 r. k. 13-13v akt sprawy X Nc 2852/09, zajęcie świadczeń emerytalno-rentowych k. 5, postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego k. 6, pismo z dnia 12.12.2016 r. k. 135-135v akt sprawy X Nc 2852/09)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powódka reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika ostatecznie sprecyzowała, że powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości, opiera na przesłankach z przepisu art.840 § 1 pkt 1 kpc. Po dokonaniu sprecyzowania powództwa w zakresie oznaczenia tytułu wykonawczego jako nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym w sprawie X Nc 2852/09 Sądu rejonowego w Olsztynie należy stwierdzić, że tytuł taki rzeczywiście istnieje i dotyczy stron niniejszego postępowania.

Zgodnie z przepisem art. 840 § 1 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 kpc dłużnik może wytoczyć powództwo w celu pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, przez co w doktrynie rozumie się zaprzeczenie przez dłużnika obowiązkowi spełnienia na rzecz wierzyciela świadczenia objętego tytułem egzekucyjnym. Zdarzeniem, na którym oparto klauzulę wykonalności, jest tytuł egzekucyjny. W piśmiennictwie od dawna zwraca się uwagę, że należy odróżniać sytuacje, gdy tytuł egzekucyjny korzysta z powagi rzeczy osądzonej (orzeczenie sądu oraz orzeczenia zrównane z nim pod względem skutków, np. wyrok sądu polubownego - por. uwagi do art. 776 i n.) oraz gdy tytuł ten takiej cechy nie posiada. Brzmienie art. 840 § 1 pkt 1 kpc ustalone od dnia 5 lutego 2005 r. sankcjonuje utrwalone poglądy doktryny i orzecznictwa. Powództwo opozycyjne oparte na omawianej podstawie, jest dopuszczalne, o ile nie występują przeszkody w postaci niedopuszczalności drogi sądowej, powagi rzeczy osądzonej lub zawisłości sporu. Dłużnik nie może w drodze tego powództwa zmierzać do wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia sądu stanowiącego tytuł egzekucyjny (por. m.in. wyrok SN z dnia 12 grudnia 1972 r., II PR 372/72, OSP 1973, z. 11, poz. 222), ale może przeczyc treści innych tytułów egzekucyjnych, których nie chroni prawomocność materialna (res iudicata) czy zawisłość sporu (lis pendens), m.in.: ugody sądowej, ugody zawartej przed sądem polubownym, aktu notarialnego, bankowego tytułu egzekucyjnego (postanowienie SN z dnia 27 listopada 2003 r., III CZP 78/03, Prok. i Pr.-wkl. 2004, nr 6, poz. 36).

Do tytułu wykonawczego stanowiącego nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym, po nadaniu mu klauzuli wykonalności, którego pozbawienia wykonalności powódka żąda, stosuje się zgodnie z treścią art.353(2) kpc przepisy o wyrokach. Bezpośrednie zastosowanie do nakazów zapłaty znajdują zwłaszcza przepisy o prawomocności, mocy wiążącej i powadze rzeczy osądzonej. Zatem do tytułu wykonawczego, którego dotyczy powództwo przepis wskazany przepis art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. nie może znaleźć zastosowania.

Jako zdarzenie o jakim mowa w przepisie art.840 § 1 pkt 1 kpc powódka podała, że nie zawierała żadnej umowy z bankiem, a jej podpisy zostały sfalszowane. Jednocześnie powódka, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, nie wskazywała aby powództwo opierała na przesłankach z przepisu art.840 § 1 pkt 2 i 3 kpc. Zgodzić się jednak należy ze stanowiskiem pozwanego, że podnoszone przez powódkę zarzuty są równoznaczne z żądaniem

ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy co „musi być uznane za niedopuszczalne, jako naruszające powagę rzeczy osądzonej orzeczeń, stanowiących tytuł egzekucyjny” (tak: Sąd Apelacyjny w Krakowie, wyrok z dnia 18.12.2012 r., I ACa 1215/12).

W sprawie nie zachodzą również przesłanki określone w punktach 2 i 3 § 1 art. 840 kpc, zatem powódka nie wykazała skutecznie żadnej z postaw do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. Wobec powyższego, sąd nie znalazł postaw do uwzględnienia wniosku o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia postępowania karnego ani o powołanie biegłego grafologa i wnioski powódki w tym zakresie zostały oddalone.

Wobec powyższego na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 kpc a contrario orzeczono jak w punkcie I wyroku uznając powództwo za bezzasadne.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art.102 kpc mając na względzie trudną sytuację finansową powódki, która wynika z jej oświadczenia majątkowego. Powódka jest osobą niewidomą utrzymującą się z emerytury w wysokości 770 zł (k.18). Okoliczności te były także podstawą do zwolnienia powódki od kosztów sądowych i ustanowienia dla niej pełnomocnika z urzędu.

W punkcie III wyroku przyznano ze Skarbu Państwa pełnomocnikowi powódki wynagrodzenie powiększone o należny podatek VAT, na podstawie § 6 pkt 2, § 15 pkt 1 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. w wysokości 270 zł tj. 150 % minimalnej stawki z uwagi na duży nakład pracy pełnomocnika.